

Les Gàrgoles de l'Església

El meu avi matern va fer de campaner una llarga temporada; si un dia pugeu al campanar, en un racó de paret, encara hi podreu llegir: «Pere Balaguer febrer 1934».

En aquella època s'havia de pujar dalt per bogar la campana i donar-li, amb el batall, el so llarg, pausat, quasi tenebrós del toc de difunts.

Algunes vegades deixava que l'acompanyés; l'ascensió era emocionant. Hi ha, de primer, els escalons amples, amb bona llum i al quart replà ens trobem al cor. Allí comença l'aventura d'una escala de cargol, fosca, estreta, que jo pujava amb la mà esquerra acariciant la pilastra central i la dreta palpant la paret, amb el cor encongit, pensant sempre que em sortiria una xibeca. Els escalons triangulars, estretíssims, no s'acabaven mai, i de sobte, et sorprenia la claror esplendent de ple dia; enlluernat, aclucava uns instants els ulls i ja no em cansava de mirar.

Des d'aquella altura queda tota la vila als teus peus i la panoràmica m'engrescava. Observant a sota, a la plaça, veia la gent passar com formiguetes.

Però al tornar al carrer em descuidava aviat de l'amplitud d'horitzons i ensopegava altra volta amb els rocs i les pedres.

L'avi em comentava aleshores: —Et convindria aixecar més sovint el cap, mirar cel amunt, observar les gàrgoles de l'església per exemple...

— Ja els he vist «els lleons» d'allà la teulada!

— Però deseguida plegues de mirar i tornes a abaixar els ulls. ¿Per què no t'imagines aquestes escultures com si fossin uns personatges que escenifiquen una senzillà història?. Així miraràs bona estona i aprendràs a observar detalls.

Asseguts al pati de casa contemplàvem la paret de tramuntana de l'església i podíem veure set gàrgoles de les 16 que hi ha en total, les que ragen l'aigua de pluja, desde que nostres avant-passats, fa 300 anys, treballaren amb amor per bastir el gran temple de l'Escala.

I començava el conte de les figures de pedra.

La primera gàrgola, clavada a la paret del campanar, amb la boca tancada, sols serveix d'ornamentació, puix no fa la feina pròpia de canal escorre-aigües; porta cabellera lleonina i és un pretendent en la història d'amor que imaginem.

La segona és un altre personatge molt varonià, molt mudat, de cabells abundosos i boca grossa oberta; és el rival, el vencedor.

Té a la dreta la figura femenina a la qual pretén; ella, tota coquetona, es posa una mà a la galta i entregira el cap.

La quarta és la mateixa protagonista que, accedint al galanteig del varó, està preparada per a la festa de noces: uns plecs remarcats als muscles fan pensar en un vestit de gala i sobretot un complicat pentinat de rínxols que li deixen encara les galtes més rodones.